

معماری پایدار با سازگاری سرپناه های بومی در اقلیمهای مختلف ایران

علی رحیمی ترکی^{۱*}، کیانا زارعی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهروود دانشکده فنی مهندسی

پست الکترونیکی: alirahimitorki@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تبریز

پست الکترونیکی: kianazarei@yahoo.com

چکیده

بحran انرژی و ضرورت صرفه جویی در مصرف آن، لزوم تجدیدنظر در نحوه ساخت و ساز را به یکی از ارکان اصلی برنامه ریزی و طراحی کشور تبدیل نموده است. در گذشته و در نبود امکانات مدرن برای استفاده از انرژیهای فسیلی، نیازهای متفاوت اقلیمهای ایران منجر به شکل‌گیری معماری خاص در هر پهنه شده است. اما مقایسه راهکارهای بومی اتخاذ شده نشان میدهد که گاه نیازهای متفاوت منجر به راه حل‌های مشترک شده است. بررسی ویژگیهای طراحی کالبدی روستاها و مصالح و روشهای اجرایی، نشان میدهد که در طراحی معماری روستاها علاوه بر استفاده از انرژیهای طبیعی برای تأمین آسایش حرارتی، با شرایط نامطلوب اقلیمی نیز مقابله شده است. به این ترتیب معماری بومی، با کمترین نیاز به انرژیهای فسیلی، ضمن صرفه جویی در هزینه‌ها، از آبودگی و تخریب محیط زیست نیز جلوگیری به عمل آورده و مصدق بارزی از معماری پایدار است. مقاله حاضر بر اساس مطالعات میدانی و تحقیق انجام شده، به معرفی پهنه‌های اقلیمی شناسایی شده در ایران و شگردهای معماری به کار رفته در هر پهنه برای همسازی با شرایط اقلیمی و محیطی می‌پردازد. سپس براساس این شناخت راهکارهای طراحی همساز با اقلیم برای کاهش مصرف انرژی در مسکن، برای هر یک از پهنه‌های معماری ایران ارائه شده است.